

نگاه اقتصادی به فضای سبز بر پایه تولیدات جنبی و کارکردهای عملی

علی تهرانی فر عضو هیأت علمی گروه باغبانی دانشگاه فردوسی مشهد

مرتضی مرادبخواه کارشناس گروه باغبانی

مجید زرگریان کارشناس گروه باغبانی

مریم کهربائیان کارشناس گروه باغبانی

بهداد علیزاده کارشناس گروه باغبانی

فضای سبز شهری دارای کارکردهای زیباشناختی، روانی، اجتماعی و زیست محیطی بسیاری می باشد. اما در کنار این موهبتها، فضای سبز شهری دارای کارکردهای دیگری نیز می باشد که بخشی از آن مربوط به تولیدات جنبی نظیر گیاهان دارویی و مصارف صنعتی (تولید چوب) در پایان عمر مفید گیاهان منظر قابل توجه و برنامه ریزی می باشد. همچنین جنبه دیگر قابلیت های دوسویه فضای سبز با مصداقهای عملی همچون کاربرد گیاهان به عنوان عناصر معماری منظر و یا استفاده از فضای سبز شهری برای کنترل فاضلاب پارکینگ ها می تواند ارزش اقتصادی فوق العاده ای در فضای سبز کلان شهرها پدید آورد. چرا که بسیاری از هزینه هایی که برای کاشت، مدیریت و نگهداری فضای سبز شهری صرف می شود ممکن است برای نسل حاضر چندان سود اقتصادی نداشته باشد و در واقع سود نهایی از این سرمایه گذاریها در صورت تحقق مدیریت بهینه نصیب نسل آینده می گردد. بنابراین با در نظر داشتن کارکردهای عملی و تولیدات جنبی فضای سبز و برنامه ریزی و هدایت صحیح این بخش به منظور بهره برداری اصولی از آن می توان ضمن جبران هزینه های صرف شده، فضای سبز شهری را از دیدگاه یک نهاد یک سویه و پرهزینه به مرز خودکفایی و در نهایت سودآوری اقتصادی با حفظ ویژگیهای منظر سوق داد.